

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtak in volja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Katal. Mskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petkrtvste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Draginja.

Kder vzame te dni v roke časnike, ki so pisani za mestno prebivalstvo, bo našel na vsaki strani dolge članke o draginji. Osebito o draginji glede mesa. Zahteva se, naj se odprejo meje tuji živini in naj se zabrani, da bi se iz naše države izvažala živina.

Mej za izvoz tuje živine v našo državo pa ni tako lahko odpreti, kakor si nekateri mislijo. Za to je treba posebne postave, katero morajo sprejeti in odobriti državni poslanci. Ker je sedaj državni zbor na počitnicah, in bi zastopniki kmečkega prebivalstva ne dovolili tako zlahka, da se odprejo meje, je ta pot precej dolga in zraven še glede uspeha precej negotova.

S tem večjo silo se je radi tega zagnal krik, naj se zabrani izvažanje naše živine v tuje države. Mi izvažamo svojo živino na Nemško, in zadnja leta v precej velikem številu v Italijo. Tudi na naše spodnještajerske sejme radi zahajajo Italijani ter nakupijo tamkaj mnogo živine. Na enem najbolj obiskanih sejmišč na Spodnjem Štajerskem, na Planini, vidimo redno tudi Italijane, ki se živahno udeležujejo kupčije.

Toda kakor hitro je nastala pri nas zahteva, naj se zaprejo meje za izvoz, prišel je tudi odmev iz tujih držav, ki so rekly, da si ne dajo zapreti mej za avstrijsko živino, ker bi bila taka odredba proti besedi trgovskih pogodb, ki smo jih z njimi sklepali.

Avstrijski živinorejci bi nikdar ne mogli privoliti, da bi se jim zabranilo izvažanje v tuje države, četudi bi imelo to trajati le za malo časa. Kajti s tem bi se pretrgale vse zdaj obstoječe kupčijske zveze, ki se dajo težko zopet obnoviti, ako so zopet razrušene. Živinorejci bi imeli tudi škodo za bodočnost, in zato je pač samoumevno, da se branijo takim odredbam.

Res je sicer, da se cena govedi zadnji čas vzdržuje precej na enoistem višku, na drugi strani pa moramo javnosti opozoriti na to, da je cena svinjam zelo nazadovala. Toda tudi glede cen naše govedi moramo zopet in zopet pibiti, da je sedaj ta cena taka, da kmet pride kolikor toliko na svoje stroške. Kmet mora torej odločno odklanjati vsako krivdo, če kje v istini nastane draginja, krivda se mora iskati drugod. Nihče ne sme in ne more tirjati, da bi on moral gladovati namesto drugih. Časi, ko so liberalni politični

mogoci tako mislili in delali, so minoli. Tudi pri nas! Naše pravice brani sedaj naša Kmečka zveza.

Kje so krivci za draginjo? V Kremisu in Klosterneuburgu, dveh nižjeavstrijskih mestih, je začelo prebivalstvo gospodarski boj proti mesarjem, ker je prepričano, da oni s svojimi mešetarji dražijo meso.

Trgovinski minister dr. Weisskirchner je svetoval dunajskemu mestnemu svetu, naj oprostí mesarsko obrt vseh denarnih naklad, ki samoumevno podražujejo meso.

Država še vedno naklada davek na meso, čeprav so ji zastopniki delavcev in kmetov že nasvetovali, naj ta davek odpravi, ker ne koristi ne kmetu, naravnost pa obtežuje delavske življenske razmere.

Iz sedanje gonje proti kmečkemu stanu radi draginje sledi za nas le en nauk: Živinorejci morajo skrbeti, da bo v Avstriji res dovolj živine, in zato se morajo z vso ljubeznijo posvetiti gojenju te panoge našega narodnega gospodarstva. Uradna statistika nam pravi, da se je od leta 1889 do leta 1909 v Avstriji najbolj piclo pomnožilo število živine. V Nemčiji se je pomnožilo v tem desetletju za 22 odstotkov, na Ogrskem za 20,8, na Švedskem za 42, v Švici za 72, v Bosni za 130, v Hercegovini za 200, v Avstriji pa samo za 10 odstotkov.

Slovenski tabor v Šmartnem pri Velenju.

V nedeljo je bil v Šaleški dolini velepomemben dan. Blagoslovljenje in otvoritev Društvenega Doma v Šmartnem ni krajnega pomena; ta prireditev ne zanima samo ene župnije, posledice se bodo kazale v treh okrajih. To ni bila navadna veselica, to je bil, kakor je poslanec dr. Verstovšek pravilno označil, slovenski tabor.

Ta slovesnost pa kaže že tudi kot prireditev sama, da prodira demokratični duh povsod med slovenskim ljudstvom tudi v družabno in društveno življenje. Politični program S. K. Z. v okrilju Vseslovenske stranke na demokratični podlagi se kaj lepo zrealizirali že na slavnostih enake vrste. Tu ni bila zastopana, kakor je bilo poprej navadno, sama frakarija, sama inteligenca, ki se je razveseljevala na običajnih

veselicah. Razveseljevalo se je ljudstvo, nastopalo in vodilo je prireditev zastopstvo iz kmečkega stanu. Kako prijetno in zares ganljivo je bilo že videti na kolo dvoru in Velenju pri vsprejemu tujih gostov. Vrlim ljubljancanom niso stiskali v pozdrav roke samo zastopniki inteligence, ne samo tržki župan, temveč tudi vrli, pristni kmetje z ličnim slovenskim znakom na prsih, v znamenje, da so oni zastopniki in voditelji današnje prireditve. Kako prisrčen je bil ta pozdrav! Odkritost, pristna priprostost je dala že takoj pri sprejemu celi slavnosti primeren značaj. — Nismo se varali v prepričanju, da prireditev slične vrste zbere obilno ljudstva. Topiči so naznanjali prihod obiskovalcev od vseh strani. V trgu Velenje je bilo pred sv. opravilom vse nallačeno do cerkve. Vreli pa so že tudi zjutraj vsi v Velenje, da bi slišali besede znaneega cerkvenega govornika, duh. svetovalca dr. Medveda. Velika cerkev je bila nallačeno polna, okrog cerkve je bilo pa še več ljudi, ki so pazno poslušali besede prof. dr. Medveda. Pri sv. maši so peli pevci slavnega društva „Ljubljane“. Petje je iznenadilo vse navzoče. Kaj takega še nismo doživeli v Velenju, je šlo že dopoldne od ust do ust.

Popoldne so šli po vlakih skupno z godbo in pevci došli gostje v Društveni Dom. To je bila veličastna manifestacija kmečkega prebivalstva; dolga vrsta se je pomikala do Društvenega Doma. Pa kaj! Ko pridejo gostje iz kolodvora do cilja, zapazijo, da je velika dvorana že nallačeno polna, da je okrog Doma zbranega že nešteto ljudstva. Toda za ljudi enega mišljenja, ene misli, je povsod dovolj prostora. Mestni župnik č. g. Čížek je blagoslovil novo stavbo. Zastopnik S. K. S. Z., g. dr. Hohnjec otvori oficijelni del in pozdravi navzoče v imenu Zveze. Vseh ni zamogel navesti in povdarjati raznih zastopstev imenoma. Popolnila sta še nadaljna govornika g. župan Skaza v imenu občine in poslanec dr. Verstovšek v imenu bralnega društva in kot poslanec. Izmed poslancev sta bila navzoča g. dr. Benkovič in dr. Verstovšek; prisrčno smo pozdravljali g. župana velenjskega, nadalje načelnika okrajnega zastopa barona Adamoviča. Ko se je slišalo to ime, je zašumelo navdušenega odobravanja in ploskanja, na kar je govornik primerno označil, da je to pritrjevanje ljudstva pač najlepše znamenje, da slovensko ljudstvo spoštu-

PODLISTEK.

Zajec brez mesa.

(Lovska šaljivka. Iz hrvatskega prevel —g—.)

Kolikokrat smo se od srca nasmejali našemu Štefanu. Bil je umirovljen nadporočnik. Dali so mu pokojnino radi neznatne rane, katero je dobil v vojski leta 1859 v Italiji. Bil je to poštna in odkritosrčna slovenska duša, kakoršnih je v sedanjih časih, ko veje izdajski duh, težko najti. Ljubil je svojo slovensko domovino, kakor svojo rodno mater. Bil je veseljak in z vsakim prijazen in ljubezniv; vsakdo ga je imel rad. S svojo šalo je znal razveseliti vsakega. Bil je močan, zdrav kakor kremen in še v najboljših letih. Najbolj pa je ljubil lov. Nikdar ni šel na lov v družbi, ampak najrajši sam. Njegova prislovica, katere se je vrlo držal, je bila: Dober lovec mora iti sam zase na lov, če hoče kaj vloviti.

Zato pa je mrzil skupne love in redkokedaj je šel tako na lov. Rad pa je zahajal med domače lovece na „čašico“ razgovora, kakor je navadno govoril, ter zbijal mnogo šale na stroške lovecev. Rad se je imenoval dobrega loveca, kar so pa drugi loveci radi vzeli za šalo in mu vračali mlo za drago. — Ko je začel lovski čas in nastalo ugodno vreme, je vzel Stefan puško na ramo, kakor da je kak gozdar. Niti eden dan ni prešel, da bi ne bil na lovu.

Tako se odloči tudi nekega dne, ko je imel ubiti „zajca brez mesa“, na lov. Bilo je že pozno v jesen. Že prejšnji dan je spravil vse potrebno v torbo. Tako obložen se napoti v jutru ob rosi na lov. Komaj je prišel od hiše kake tritret ure, že zasledi njegovo pes zajca. Nadporočnik ga dobro zadene. V prvem trenutku se je razveselil, a naposled mu je postal siten. Torba mu je bila polna drugih stvari in težka kakor nekdanji vojaški telečnjak. Sedaj naj pa še priveže na torbo zajca in ga nosi ves dan seboj!

Te muke zajec res ni vreden, a da se povrne domov, bi moral potem spremeniti načrt lova. Hipoma mu šine rešilna misel v glavo. Vzame zajca in ga skrije pod veliko, košato vrbo, ga pokrije s šibjem in listjem tako, da se ni moglo opaziti od nobene strani, da vrba skriva zajca. Štefan gre dalje. Pa kakor je imel iz početka srečo, tako je imel pozneje smolo, ker je — tako je sam pripovedoval — zgrešil dva zajca. To ga je ujezilo in odšel je v bližnjo vas na „kupico“ vina. Dobro vino je Štefana tako odobrovoljilo, da ga je nekoliko več popil, kakor navadno. Solnce se je jelo že spravljati k pokojju, ko se napoti naš lovec domov. Že se je zmrščilo. Pod vrbo poišče zajca; najde ga, kakor ga je pustil. Spravi ga v torbo, ki je bila sedaj prazna. Zdelo se mu je, da je zajec nenavadno težak. Domov grede je mislil zdaj to, zdaj ono. Spomnil se je, da je za dva dni god predstojnika tiste vasi. Bila sta prijatelja in umestno bi bilo, da mu pokloni zajca za imendan. Rečeno, storjeno! Ko pride domov, pozove takoj slugo in mu reče, naj nese zajca gospodu predstojniku za god. Sluga izvrši takoj dano mu nalogo. Predstojnik je imel baš goste in njegova soproga je imela opraviti v kuhinji. Sluga odda zajca gospej in reče, kakor mu je bil naročil gospodar. Gospa je bila zelo vesela tega daru, zato ga nese v sobo in ga pokaže gostom. Vsi so hvalili, da je izvanredno velik in težak in kako izborna pečenka bo. Gospod predstojnik je bil prijatelj divjačine in ga je to tako razveselilo, da je povabil vse prisotne goste na zajca. Naravno je, da so se vsi odzvali, ker so bili vsi prijatelji divjačine.

Drugi dan zapove gospa predstojnica svoji kuharici, da takoj pripravi zajca, slugi pa de, naj ga sleče in prinese v kuhinjo. Ni minulo 10 minut, kar prihiti sluga ves iz sebe in začne vpiti:

„Milostiva, ta zajec nima mesa!“

„Kaj? — Saj menda ni skakal brez mesa,“ odvrne gospa.

„Poglejte, nima in nima mesa, ampak samo koža je! V nji pa je nekaj mah in rjava zemlja.“

Gospa gre in se prepriča, da govori sluga resnico. V tem pa se je polasti sveta jezica in začne grozno psovati siromaka Štefana, ki se je predrznil z njima uganjati tako šalo.

„Prosim te, idi takoj k njemu in mu povej, naj mi ne pride več pred oči, ker si dovoli iz tebe — mene — nas, tako šalo... on...! Kdo je on, on misli, da ima pred seboj vojake... mi smo prvi v občini!?”

V prvem trenutku se predstojniku ni zdelo vredno, jeziti se radi tega, a ker mu soproga ni dala miru in mu je slikala, kako sramoto bo imel pred povabljenimi gosti, ko ne bo imel zajca... je občutil v sebi jezo in se napotil k Štefanu, da ga poštno izpove, kakor je zastušil.

Ko vstopi v sobo, poskoči Stefan in ga oberočno pozdravlja. Kako se pa začudi, ko opazi predstojnikovo mrko in jezno lice. (Na pozdrave odgovori predstojnik jezno:

„Hvala lepa na tvoji budalosti. Kar si storil, bi bil lahko pridržal za sebe.“

„Kaj? — Koga? — Na kakovi budalosti, nimam o tem nobenega pojma?“

„Seveda, sedaj nočeš vedeti ničesar, ali vendar si razsrdil moje ženo.“

„Jaz tvojo ženo, milostivo gospo soprogo? Kedar, kje, s čim?“

„S čim? To menda znaš, z onim bedastim zajcem, ki si mi ga poslal za moj god.“

„Menda se ni tvoja soproga razjezila zato, ker sem ti poslal zajca za god?“

„Radi zajca bi se ne jezila, ali radi zajčje kože, katero bi si lahko pridržal, meso pa nam poslal.“

„Ali, dragi prijatelj, jaz sem že poklonil na stotine zajcev in sem jih vselej poslal s kožo vred. Ne vem torej, čemu bi se jezili zategadelj?“

Je tudi plemenitaše, ki delujejo z ljudstvom. Navdušeno smo pozdravili častito duhovščino, ki je bila prav lepo zastopana od vseh krajev. Ljudstvo pa je najbolj pozdravljalo Ljubljance, ki so prišli med nje tako daleč, in jih vodili z lepimi pesmimi. Nadalje smo pozdravljali pevce iz Smartna na Paki; bralno društvo iz Družmirja, Zavodnje, Razborja, Mozirja, Nazareta, zastopnike iz Mislinjske doline, iz Savinjske doline itd. Z okinčanimi vozovi so se pripeljali Zavodčani in Razborčani. Vsa čast gre St. Iljčanom, Mislinjčanom, udeležencem iz St. Vida in Doliča. Ne govorimo pa o udeležbi iz šoštanjskega okraja; od tod je bilo vse na nogah. Iz vseh župnij in občin je bilo ogromno ljudi. Pozabiti ne smemo vrlih Sentiljčanov z g. županom Korenom, Skalčanov in vrlih mož in žen iz St. Janža. Vse smo prav pristržno sprejemali in z navdušenjem pozdravljali! Med pozdravi g. dr. Hohnjeca, velenjskega župana Skaze je svirala godba in so peli ubrane pesmi vrli pevci iz Ljubljane in iz Pake.

Nato je državni poslanec g. dr. K. Verstovšek v navdušenih besedah označil pomen Društvenega Doma za Šaleško dolino. Ko je označil žalostna razmere trgov Šoštanj-Velenje in omenil, da se ljudstvo ni z moglo niti zbirati v posvetovanje za odločen odpor, in navedel žalostni klic domačinov, katerega smo slišali vedno radi pomanjkanja primernih prostorov: „Brez doma smo na lastni zemlji“, so se marsikateremu domačinu vzbudili žalostni spomini na preteklost. Toda besede „Sedaj imamo svoj dom“, so razjasnile obraze z nado na boljše bodočnost.

Burno pozdravljen je povzel besedo drž. posl. g. dr. Benkovič, ki je z znano nam odločnostjo bičal današnje nezdrave razmere in bodril ljudstvo k skupnemu delu in vstrajnosti. Ko je nato zaključil oficijelni del g. dr. Hohnjeca, se je začela prava ljudska veselica v dvorani sami in na prostem. Ljubljanski pevci so peli mile in navduševalne pesmi; na drugi strani smo slišali zopet pevce iz Pake; vmes je svirala godba. Nastopali so govorniki, drug za drugim. Bil je resnično ljudski parlament.

Govoril je navduševalno g. župan Skaza: na mizo je stopil v dolini v dobrem spominu iz nekdanjih dni naš vrli g. dr. Medved. Navdušenje je bilo velikansko, ko so videli Šaleščani pred seboj nekdanjega svojega ljubljence. Občudovali smo jedrnatе besede mladeniča iz Skal, Zajca, ki je govoril v imenu mladine za mladino. Navdušeno je slavil g. Krajnc iz St. Ilje ta dan in pozdravljal poslance. G. Cerar iz Mozirja je pozdravljal v imenu Gornje Savinjske doline, g. dr. Hohnjec je osvetlil delovanje g. Goričarja Maksa, ki se je v skromnih besedah zahvaljeval. Bili so ganljivi prizori pri tej napitnici. Vsi so uvaževali napore, požrtvovalno delovanje vstrajnega g. kaplana, vsi so se gnečili okrog njega, skazovali mu udanost in ljubezen, povzdignili ga kvišku, da ga je videlo vse ljudstvo. Pa je tudi mož zaslužil to priznanje! Lahko rečemo z mirno vestjo, da je bil upravičen izrek: „Danes je Makslov dan“.

Le prehitro smo se morali ločiti od Društvenega Doma. Spremilo je ljudstvo Ljubljance na kolodvor z godbo, kjer se je samo pričelo o drznosti in nesramnosti velenjskih nemškutarjev. Bili so hrupni prizori, ki so bili velika sprememba po prejšnjem veselju in navdušenju.

Razne novice.

Občni zbor „Katol. fisk. društva v Mariboru“ bo v prostorih uredništva „Sl. Gospodarja“ v petek, dne 26. t. m. ob 9. uri dopoldne z običajnim vspeodom. U-ljudno vabljeni so vsi udje; posebna vabila se ne bodo razpošiljala. Predsedništvo „Kat. fisk. društva“.

„Seveda, zajec se pošilja v koži, toda zajec, katerega si poslal nama, ni imel mesa. In to za mojo soprogo prevelika šala, in s tem si me spravil v zadrego... tembolj, ker sem na tega brezmesnega zajca povabil goste.“

„Ali brate, jaz te ne umejem in nimam pojma o tem! Bodi uverjen, da sem ti poslal zajca, kakoršnega sem živega ubil. A menda ni živel brez mesa.“

„Jaz ti še enkrat povem, da zajec, kojega si mi poslal, nima mesa, ampak je to zajčja koža, v kojoj nabasan nekaj mah in zemlja, kar je tebi dobro znano. A priznal boš gotovo, da je to za mene in za mojo soprogo prevelika šala. S takimi šalami obdaruj koga drugega, ne pa mene! Take neslane šale si v bodoče zabranjujem!“

„Ali lepo te prosim, dragi prijatelj, da se osvedočiš, da nisem ničesar kriv, pozovem mojega slugo. Naj ti pove, da ni res, česar me dolžiš.“

Stefan pozove slugo, ki ni ničesar znal. Rekel je, da je vzel zajca iz torbe, ga nesel k predstojniku in se povrnil, da očisti gospodarju puško. Predstojnik na je trdil, da je ogulil Stefan zajca že na lovu in natlačil kožo z mahovino in zemljo. Ubogi Stefan se je rotil, da je nedolžen in da ne ve, kako se je to zgodilo. Vendar je odšel predstojnik razjarjen domov.

Ko je bil Stefan sam v svoji sobi, je bil tako razburjen, da ni znal, ali so to sanje ali je resnica. Bil si je svest nedolžnosti in da je tudi sluga nedolžen. Gotovo je storila kaj enakega predstojnikova družina. A to gotovo zato, da ga očrni pred predstojni-

* **Naš presvitli cesar** obhaja danes 80letnico svojega rojstva. Obširna in burna je zgodovina teh dolgih let. Kakor hitro se je zdrnil iz sladkih sanj brezskrbne mladosti, že mu je potisnila usoda v roke bridki meč ter ga peljala v kruti boj proti sovražnikom Avstrije. Komaj se je povrnil iz bojišča, že ga je čakala druga, nič manj važna naloga, pomiriti razburjene uhove po svobodi in prostosti hrepenečih narodov. Tedaj so se strle verige, v katere je bil vkle-njen kmet, zrušila se je v prah prešerna moč graščakov, in ljudstvo je svobodneje zadihalo. Cesarjevemu žezlu so se morali ukloniti tudi Ogri, ki so hoteli, nezvesti obljubam svojih prednikov, ustanoviti svojo lastno in samostojno državo. Zavladal je za nekaj časa mir, ki ga je prekinila vojska z Italijani, ki so poklicali na pomoč Francoze. Avstrijsko orožje ni pridobilo zmage. Kmalu nato je prosil nemški cesar Italijane za zaveznike, ki so mu svojo pomoč radi obljubili. Tedaj sta se vneli dve krvavi vojski na jugu in na severu. Zmagonosne so bile avstrijske čete na jugu, Laška je bila premagana; toda na severu so Nemci premagali Avstrijce, in mrtvaški angelj je zatisnil marsikateremu slovenskemu vojaku za vedno oči. Nato je nastopil zaželjeni mir, ki je moral celiti rane, dobljene v krvavih bojih. A tudi ta mir ni dolgo trajal. Začel se je bojni strel na Balkanu, in roke teptanih kristjanov so milo prosile pomoči v svetem boju proti krutim Turkom. Avstrija je hitela osvoboditi ubogo ljudstvo. Luč svobode je zaplapolala v Bosni in Hercegovini, in pod mogočno zaščito našega cesarja je začel kiliti v teh deželah iz razvalin novo, lepše življenje. Od tedaj naprej je vtihih bojni rog, in avstrijski narodi vživajo že 32 let popolen mir. Tedaj se je pričelo delo na polju prosvete. Omika je prodr-la tudi v najnižje sloje in začela blagodejno uplivati. Z zadovoljnim očesom lahko zre naš cesar sedaj ob svoji 80letnici na svoje narode, katere čuva že skozi 62 let in s ponosom lahko reče: Moje življenje ni bil praznik, bil je delaven dan! Bog ga ohrani še mnoga, mnoga leta!

* **Iz Sole.** V VIII. činovni razred sta pomaknjena profesorja Josip Kardinar na gimnaziji v Celju in Janez Gangl v Celju.

* **Iz pošte.** Pri pošti na Črni gori se s 16. avgustom nastavi poštni sel, ki bo dostavljal trikrat na teden poštne pošiljatve v okoliške kraje in vasi. V Majšperg se bo dostavljala pošta šestkrat na teden.

* **Prizivi** za odpis zemljiškega davka vsled škode na zemljiških pridelkih po toči, povodnji, peronospori in drugih vremenskih nezdah so prosti kolektivine. Na to opozarjamo naše kmetovalce, ker letos bo, žal, obilo opravil radi znižanja zemljiškega davka, glede na to, da naravni pridelki že dolgo niso toliko trpeli po raznih nezdah, kakor ravno letos.

* **Ravnanje** z nekolkovanimi vlogami strank. Finančno ministrstvo je pri nekem posebnem slučaju opozorilo na par. 81 pristojbinskega zakona, v katerem je vravnano pristojbinsko postopanje nekolkovanih vlog v izvensodnih zadevah. V smislu teh določb je od kolku podvrženih, toda brez kolka vloženih vlog le takrat plačati kolek, ako se je o vlogi uradno razpravljalo ali o njih vložitelju dostavila rešitev. Sicer pa velja pravilo, da se vloga, ako je je stranka osebno izročila, takoj tej vrne; v slučaju pa, da stranka ni osebno predložila vloge, se ne vzame niti kolka niti ne kaznuje, ampak nastopi škodljiva posledica, da se o tej vlogi uradno sploh ne obravnava, temveč se jo priloži k aktom. Opozarjamo torej na take škodljive posledice in priporočamo strankam, da se poprej vselej pri poučeni osebi poučijo, katera vloga je kolku podvržena in katera ne.

* **V Gradcu** je umrla po srečno prestali operaciji na oslabiljenju srca vrta, krščanska mati in žena, gospodinja Marija Rop iz Lormanja pri Sv. Lenartu v Slov. gor. dne 11. avgusta ob 6. uri zvečer. Blaga žena, sestra preč. g. duh. svetovalca in župnika pri Sv. Juriju v Slov. gor., Antona Sijanca, zapušča za-

kom, kamor je pogostokrat zahajal in vsakokrat „pozabil“ dati družini napitnino. Ta in noben drug vzrok mora biti. Zato takoj sede za mizo in napiše listič, v katerem sumi družino.

Ko je dobila gospa ta list, je takoj obvestila družino. Nu, sedaj je nastal še-le pravi krik. Družina je bila svoje nedolžnosti uverjena in se navalila z mnogobrojnimi psovskami na Stefana. In s tem postopanjem, da je obdolžil Stefan družino, se je sovraštvo še povečalo. Trajalo bi bilo morebiti še naprej, da se ni „zločinec“ oglasil.

Drugi dan je bil predstojnikov imendan. Tudi „zločinec“ mu pride čestitat; vedel je že, kake nepri-like so nastale radi te nedolžne šale. V razgovoru vpraša krivec nekaj o pokojnem zajcu, da se na svoja ušesa prepriča, kako sta on in njegova žena vzela to šalo za zlo. Zato začne krivec pomirjevati:

„Bodite uverjeni, gospod predstojnik, da ni naš Stefan v tej zadevi ničesar kriv. On še pojma nima, kako se je to zgodilo. Cela lovska šala je bila namenjena le njemu. Da je bil ta nesrečni zajec namenjen predstojniku, tega nisem, kot začetnik te šale niti slutil. Stvar je bila taka-le: Da bo naš Stefan predvečerajšnjim odšel na lov, smo znali že več dni prej. In tudi jaz sem šel ta dan na lov, seveda prej, kot on. Sreča mu je nanegla, da je takoj v jutru ubil zajca. Da bi mu ga ne trebalo nositi ves dan seboj, ga je skrnil pod neko vrbo. To sem videl iz svojega skrivališča. Takoj mi je prišlo na um, da se lahko osvetim radi večkratnega zasmehovanja v našem lovskem kro-

jujočega moža, dve hčerki in dva sina, kojih eden, primicijant lanskega leta, sedaj kaplan v Rečici v Savinjski dolini, je tudi blagoslovil truplo ranjke matere v mrtvašnici deželne bolnice v Gradcu. Pogreb je bil dne 13. avgusta. Ranjka je pokopana na pokopališču Sv. Petra v Gradcu. Svetila njej večna luč!

* **Južnoštaj. hranilnica** v Celju razpisuje rok za podelitev podpor iz ustanov cesarja Franca Jožefa I. za slovenske dijake in učence katere koli šole ali učnega zavoda, ali absolvirane visokošole, dokler ne dobe plačane službe, ki so pristojni v okrajih Šoštanj, Sevnica, Gornji Grad, Vransko ali Smarje pri Jelšah (na prošnjike iz drugih okrajev, se ne more jemati ozir), do dne 28. avgusta 1910. — Dosedanji štipendisti morajo na novo prositi. Prošnjam morajo biti priložena: Domovnica, ubožno spričevalo, spričevalo zadnjega polletja, ki mora dokazovati najmanj prvi napredovalni red. Nekolekovane prošnje naj se vložijo pri ravnateljstvu Južnoštajerske hranilnice v Celju.

* **Zveza slovenskih gasilnih društev** je zborovala v nedeljo, dne 14. t. m. v Ljubljani. Na zborovanje je došlo 11 Poljakov, 814 Čehov, 351 Moravcev, 230 Hrvatov, 56 Primorcev, 82 Štajercev in približno 5000 Kranjcev, 115 društev. Vsa Ljubljana je bila v zastavah. Dopoldne so prisostvovali gasilci sv. maši, popoldne pa se je vršila vaja, ki je izpadla zelo dobro. Slavlje se je končalo s koncertom v hotelu „Tivolij“.

* **Vrlo društvo.** Kat. slov. izobraževalno društvo v Brežicah nam je prvo vposlalo svoje društveno naznanilo, kolkovano s petimi narodno-obrambnimi koleki, kakor je to želela „Slov. Straža“. Živelih posnemovalci!

* **Vrazova 100letnica.** Udeležbo so nadalje javila naslednja slav. društva: „Matica“ hrvatska in slovenska, ki bosta zastopani po več odbornikih in bosta njiju predsednika slavnostna govornika; Narodna Citalnica v Ptuj; Citalnica v Ormožu; Ljutomersko Pevsko društvo; Pevsko društvo pri Sv. Juriju ob Seavnici; Veteransko društvo v Ljutomeru; Citalnica v Ljutomeru; Zveza gasilnih društev na Murskem polju; Gasilno društvo na Hardeku; Bralno društvo pri Sv. Miklavžu; mladinska društva pri Sv. Tomažu, Sv. Miklavžu in v Središču; Bralno društvo pri Sv. Bolfenku na Kogu.

* **Vrazova 100letnica** se vrši ob vsakem vremenu dne 21. t. m. v Cerovcu po že objavljenem sporedu. Osebna vabila se ne razpošiljajo. K najobilnejši udeležbi vabi — pripravljalni odbor.

* **Zlata knjiga** slovenskim Orlom, za Orle in vso krščansko mladino spisal Franc Terseglav. Cena za broširano 1 K, za vezano 2 K. Delo je cerkveno potrđil ljubljanski knezoškof A. B. Jeglič, ki je obenem na čelu knjigi spisal sledečo priporočilo:

Knjiga, naslovljena „Zlata knjiga slovenskih Orlov“, je spisana na temelju in v duhu sv. katoliške vere, ter se ž njo popolnoma vjema. Obsega mnogo prelepih, trajno veljavnih naukov posebno za naše ljube Orle, ki naj se vzgoje za viteške mladeniče, za značajne može, za vrle Slovence in zavedne katoličane. Načelniki in voditelji Orla, posebno naši duhovni, naj Orlom stavek za stavkom poljudno razjasnujejo, Orli pa naj si prelepe, ravno za nje odobrene nauke vtisnejo v spomin in v srce, da jim svetijo na potu do njihovega vzvišenega namena. Pisatelju čestitam, da se mu je knjiga izredno posrečila in zaslužil zares ime „Zlata knjiga“. Naj se natisne in razširi po vsej mili domovini! — Knezoškofijski ordinariat. † Anton Bonaventura, knezoškof. — Knjigo tudi mi prav toplo priporočamo. Vsak zaveden slovenski mladenič naj si naroči to knjigo. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

* **Poštna izkaznice.** S 1. avgustom t. l. so se pričele uporabljati poštna izkaznice nove izdaje, ki se od v uporabi stoječih razločujejo po večji obliki, temnozelenem ovitku in po tem, da jim je pridejan prevod besedila v francoskem jeziku. Na starih vzorcih

gu. Znano vam je, da znam polniti kože raznih živali, pa sem se domislil, da vzamem temu zajcu meso, in ga natlačim z mahom in zemljo, dokler se on ne vrne. To sem storil tako izvrstno, da bi najboljši lovec ne opazil prevare.

Tako napolnjenega zajca sem vtaknil zopet pod vrbo tako, kakor je bil poprej. Stefan nič hudega slutet, vzame zajca, odide domov in ga pošlje tebi za god. Tako, sedaj uvidite, da je ubogi Stefan popolnoma nedolžen, in sem le jaz kriv vsega tega. Jaz pa, kakor rečeno, nisem znal, da je bil nesrečni zajec namenjen tebi za god.

Predstojnik in njegova soproga sta spoznala, da sta storila krivico nadporočniku. Predstojnik je napisal takoj listič nadporočniku, da so že „dobili“ krivca in da ga naj obišče. Stefan je komaj pričakoval kaj takega. Takoj se je napolil k predstojniku. Ko je stopil v sobo, so ga pozdravili gostje:

„Živio, zajec brez mesa!!! —“

„Živio, lovec!!! —“

„Živio, Stefan!!! —“

Hm! — Sedaj bi, ga morali videti! Tako gibčen ni bil niti v italijanskem boju, predno je bil ranjen. Ko so mu pojasnili vse, se umiri in reče:

„Mislim sem si — ali, kakor se razvidi iz vsega, ni pomislil — „da je temu gotovo kriv moj lovski tovariš. Ali naj bode! Svojega lovskega prvenstva mu ne odstopim!“